

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број 80 0 К 093830 20 КвЛз
БањаЛука, 30.10.2020. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, Горане Микеш, Даниеле Миловановић и Горјане Поподић као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног Р.Ј., због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 402. став 2. у вези става 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости осуђеног, изјављеном против правоснажне пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 К 093830 19 Кж од 25.7.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 30.10. 2020. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се захтјев за заштиту законитости осуђеног Р.Ј., поднијет против правоснажне пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 К 093830 19 Кж од 25.7.2019. године.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 К 093830 18 К од 22.02.2019. године оглашен је кривим оптужени Р.Ј. због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 402. став 2. у вези става 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: Кривични законик), за које дјело му је изречена условна осуда којом је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и одређено да се иста неће извршити ако оптужени у року од 3 (три) године не учини ново кривично дјело, а примјеном члана 51. став 1. и 2. Кривичног законика оптуженом је изречена и казна забране управљања моторним возилом „Б“, „Б1“ и „БЕ“ категорије у трајању од 2 (двје) године. Оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 802,72 КМ и паушал у износу од 150,00 КМ.

У поступку по жалби на ту пресуду Окружни суд у Бањалуци је пресудом број 80 0 К 093830 19 Кж од 25.07.2020. године дјелимичним уважавањем жалбе Окружног јавног тужиоца у Бијељини преиначио у одлуци о кривичној санкцији пресуду Основног суда у Бијељини број 80 0 К 093830 18 К од 22.02.2019. године, тако што је оптужени Р.Ј. због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 402. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је том пресудом оглашен кривим, на основу члана 53. став 3. и 54. став 1. тачка б. Кривичног законика Републике Српске осуђен на казну затвора у

трајању од 3 (три) мјесеца, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда остала неизмијењена.

Против цитиране другостепене пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је благовремено поднио осуђени због повреде Кривичног законика и повреде одредаба Закона о кривичном поступку, с приједлогом да се наведена пресуда Окружног суда у Бијељини преиначи и потврди пресуда Основног суда у Бијељини, или да се другостепена пресуда преиначи и у кривичној санкцији и у мјери безбједности.

У одговору на Захтјев замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић је оспорила основаност Захтјева и предложила да се исти као неоснован одбије у смислу одредби члана 355. ЗКП РС.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредби члана 354. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Осим тога искључена је могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У конкретном случају, Захтјевом су као основ побијања правоснажне пресуде означена оба цитирана законска разлога предвиђена одредбом члан 350. став 1. тачке а) и б) ЗКП РС, истичући да су ове повреде процесног и материјалног закона учињене у жалбеном поступку. При томе се у образложењу Захтјева повреда одредаба кривичног поступка експлицитно конкретизује на повреду права на одбрану предвиђену чланом 311. став 1. тачка г) ЗКП РС и повреду предвиђену у ставу 2. цитиране законске одредбе у вези са одредбом члана 318. став 1. и 3. ЗКП РС. Повреда Кривичног закона није конкретизирана прецизирањем неког од облика ове повреде предвиђених одредбама члана 312. ЗКП РС, међутим аргументима образложења изнесеним у прилог тврдње о почињеној повреди Кривичног закона Захтјев сугерише да је у питању повреда прописана под тачком д) наведене законске одредбе.

Захтјев није основан јер повреде процесног и материјалног закона на које Захтјев упућује нису почињене у поступку доношења и писмене израде побијане другостепене пресуде.

Наиме, одредбом члана 6. Закона о измјенама и допунама Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/17) који је ступио на снагу 12.10.2017. године, измјењена је одредба члана 318. став 1. ЗКП РС тако што ове измјене прописују да је другостепени суд обавезан да о сједници вијећа

обавијести тужиоца, оптуженог и његовог браниоца, оштећеног, лице од којег је одузет предмет и лице од којег је одузета имовинска корист прибављена кривичним дјелом, који су у жалби или у одговору на жалбу тражили да буду обавијештени о сједници вијећа. Предсједник вијећа или вијеће може одлучити да о сједници вијећа обавијести странке и кад то нису захтјевале ако би њихово присуство било корисно за разјашњење ствари.

Дакле, о сједници вијећа другостепени суд је дужан обавијестити наведене субјекте кривичног поступка само ако су то захтјевали у жалби или у одговору на жалбу, а изван тога, по дискреционој оцјени, предсједник вијећа или вијеће може позвати странке (јавног тужиоца и оптуженог) када би њихово присуство било корисно за разјашњење ствари.

У конкретном случају оптужени у датом одговору на жалбу окружног јавног тужиоца, изјављену против првостепене пресуде због одлуке о кривичној санкцији, није захтјевао да буде обавијештен о сједници другостепеног суда на којој се одлучивало о тој жалби. Како оптужени није користио право захтјевања да буде обавјештен о сједници другостепеног суда, то је неоснована тврдња Захтјева осуђеног да је у жалбеном поступку повријеђено његово право на одбрану и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, на начин што није обавијештен о сједници другостепеног суда.

Указујући на чињеницу да је кривично дјело почињено 06.08.2017. године (прије цитираних законских измјена које се односе на сједницу вијећа другостепеног суда) Захтјев сугерише да је другостепени суд требао примјенити ЗКП РС који је био на снази у вријеме извршења дјела, па о сједници вијећа обавијестити оптуженог. Немају законског упоришта такве тврдње Захтјева из разлога што се на све процесне радње суда, странака и других учесника у поступку примјењује Закон о кривичном поступку који је на снази у вријеме предузимања тих радњи, па како су у вријеме подношења одговора оптуженог на жалбу јавног тужиоца, биле на снази измјењене одредбе члана 318. став 1. и 2. ЗКП РС, то другостепени суд није био у обавези да обавијести оптуженог о сједници вијећа јер он то није тражио у одговору на жалбу.

Када је у питању одлука о кривичним санкцијама, повреда Кривичног закона према одредбама члана 312. тачка д) ЗКП РС постоји само ако је у изрицању санкције прекорачено овлаштење које суд има по закону. Како је у конкретном случају осуђеном, примјеном одредби о ублажавању казне из члана 53. став 3. и 54. став 1. тачка 6. Кривичног законика, изречена казна затвора у трајању од 3 (три) мјесеца, која представља доњу границу могућег ублажавања казне за кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 402. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика, а казна забране управљања моторним возилом „Б“, „Б1“ и „БЕ“ категорије у трајању од 2 (двие) године, што је у границама прописаним одредбама члана 51. став 2. Кривичног законика, то се приговори подносиоца Захтјева о неадекватном вредновању олакшавајућих околности на страни осуђеног (које Захтјев апострофира), не могу подвести под повреду Кривичног закона у смислу цитираног законског прописа, која би се манифестовала у прекорачењу законских овлаштења суда при доношењу одлуке о казни.

У том контексту нема мјеста ни приговору Захтјева да је осуђени изреченом казном затвора дискриминисан у односу на друга осуђена лица (Захтјев их конкретизује), којима је за исто кривично дјело умјесто казне затвора изречена условна осуда или новчана казна, јер општа правила одмјеравања казне садржана у одредбама члана 52.

Кривичног законика се заснивају на принципу индивидуализације казне, који у суштини представља одабир такве казне (по врсти и мјери) починиоцу конкретног кривичног дјела, која је најадекватнија за остварење сврхе кажњавања. При томе се имају у виду све околности које утичу на висину казне (олакшавајуће и отежавајуће), које се односе на личност извршиоца, степен кривичне одговорности извршиоца и тежину почињеног кривичног дјела .

Из изнијетих разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору замјеника главног републичког јавног тужиоца на тај Захтјев правилно указује, ради чега је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Захтјев одбијен.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић